

U c h w a ł a Nr IV/130/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 25 lipca 2024 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 2.323.715,00 zł na wyprzedzające finansowanie działań, realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Po rozpatrzeniu dokumentów przedłożonych przez Burmistrza gminy Osjaków w sprawie możliwości spłaty pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 2.323.715,00 zł, na wyprzedzające finansowanie działań związanych z realizacją zadania pn. *Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz poprawa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Osjaków*, w którym zaangażowane są środki z budżetu Unii Europejskiej, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w osobach:

1. Zofia Dolewka - przewodnicząca
2. Paweł Dobrzyński - członek
3. Bogusław Wenus - członek

działając na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) oraz art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325),

p o s t a n o w i ł:

wydać opinię **pozytywną** w przedmiocie możliwości spłaty pożyczki w wysokości 2.323.715,00 zł, na wyprzedzające finansowanie działań związanych z realizacją zadania pn. *Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz poprawa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Osjaków*, w którym zaangażowane są środki z budżetu Unii Europejskiej, z uwagami zawartymi w uzasadnieniu.

U z a s a d n i e n i e

Skład Orzekający wydał przedmiotową opinię w oparciu o analizę następujących dokumentów:

- wniosku Burmistrza gminy Osjaków z dnia 11 lipca 2024 r. o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki w wysokości 2.323.715,00 zł na wyprzedzające finansowanie działań, w związku z realizacją zadania pn. *Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz poprawa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Osjaków*,

- uchwały Nr LXXV/379/23 Rady Gminy Osjaków z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024-2039 wraz ze zmianami,
- uchwały Nr LXXV/380/23 Rady Gminy Osjaków z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Osjaków na 2024 rok wraz ze zmianami,
- zarządzenia Nr 18B/2024 Burmistrza Miasta i Gminy Osjaków z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie.

Na podstawie powyższych materiałów, Skład Orzekający ustalił co następuje:

W dniu 27 czerwca 2024 r. Burmistrz gminy Osjaków, na podstawie stosownego upoważnienia Rady Miejskiej w Osjakowie (§ 8 uchwały Nr III/19/24 Rady Miejskiej w Osjakowie z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 r.) wydał zarządzenie Nr 18B/2024, dotyczące zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie. Z zapisów powyższego zarządzenia wynika, że pożyczka w wysokości 2.323.715 zł zaciągana będzie na wyprzedzające finansowanie działań, związanych z realizacją zadania pn. *Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz poprawa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Osjaków*. Powyższe zadanie inwestycyjne jest realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Z treści § 3 i 4 przedmiotowego zarządzenia wynika, że spłata pożyczki nastąpi ze środków PROW w 2025 r., zgodnie z zawartą umową o przyznaniu pomocy.

W budżecie gminy na 2024 r. (po zmianach na dzień 27.06.2024 r.) planowane dochody ogółem kształtują się na poziomie 46.859.176,58 zł, a wydatki w wysokości 55.093.798,58 zł (w tym wydatki majątkowe 25.826.412,00 zł). Deficyt budżetu stanowi równowartość 8.234.622,00 zł. Przychody budżetu (wyłącznie z tytułu kredytów i pożyczek) zaplanowano w kwocie 9.264.241,56 zł (w tym 2.323.715,00 zł to opiniowana pożyczka na finansowanie zadania realizowanego z udziałem środków pochodzących z budżetu UE), zaś rozchody w wysokości 1.029.619,56 zł. Opiniowana pożyczka mieści się w ustalonym (zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych) w budżecie gminy na 2024 rok po zmianach, limicie zobowiązań z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu budżetu.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część wieloletniej prognozy finansowej (WPF), wynika, że dług gminy Osjaków na koniec 2024 r. kształtować się będzie na poziomie 17.371.994,40 zł. Uwzględniając stan zadłużenia gminy Osjaków na koniec 2023 r., które wynosiło 9.137.372,40 zł, należy zwrócić uwagę, że w 2024 r. nastąpi bardzo wysoki wzrost długu – aż o ok. 90% w stosunku do wartości z ubiegłego roku.

W świetle obowiązujących przepisów prawa, możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego wyznacza reguła, wynikająca z art. 243 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*. Na podstawie przedłożonych materiałów ustalono, że relacje wyliczone w oparciu o wskazany wyżej przepis (wskaźnik spłaty zobowiązań), w latach 2024 – 2038 przedstawiać się będą następująco:

Lata	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) w %	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) w %
2024	5,95	16,68
2025	7,20	15,08
2026	7,46	16,11
2027	7,39	14,97
2028	7,34	12,59
2029	6,86	10,39
2030	6,83	8,35
2031	6,79	8,50
2032	6,76	9,00
2033	6,27	7,06
2034	6,24	6,89
2035	6,21	6,73
2036	6,16	6,57
2037	6,11	6,47
2038	5,40	6,36

Z powyższych danych wynika, że poziom spłat zobowiązań długoterminowych gminy Osjaków w roku, w którym przypada spłata zaciąganej pożyczki (2025), nie przekracza wskaźnika spłat wyliczonego na podstawie art. 243 ustawy o finansach publicznych. Wskaźnik ten zachowany jest również w latach 2026-2038 r. Jednakże, Skład Orzekający zwraca uwagę, że w latach 2033-2038 planowany wskaźnik spłaty zobowiązań długoterminowych jest bardzo zbliżony do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań (różnice wynoszą poniżej 1%).

W latach objętych wieloletnią prognozą finansową zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych, bowiem gmina prognozuje osiągnięcie nadwyżek operacyjnych (dochody bieżące wyższe od wydatków bieżących). Skład Orzekający zwraca jednak uwagę na znaczący wzrost wyniku na działalności bieżącej w 2025 r., w którym nadwyżkę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi gmina zaplanowała w wysokości ponad 4 mln zł. W 2023 r. nadwyżka operacyjna została wykonana w kwocie 2.267.429,33 zł (plan zakładał wynik 922.690,00 zł), ale już w 2024 r. zaplanowana na znacznie niższym poziomie, bowiem w wysokości 389.555,00 zł. Zatem wypracowanie nadwyżek operacyjnych,

w założonych w prognozie finansowej wysokościach, będzie wymagało od gminy konsekwentnych działań w zakresie realizacji prognozowanych dochodów bieżących, jak również dyscypliny w ponoszeniu wydatków bieżących.

Skład Orzekający podkreśla, że wykazane w wieloletniej prognozie finansowej wskaźniki, ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji dochodów (bieżących i majątkowych), jak również utrzymania poziomu wydatków (szczególnie bieżących) oraz osiągnięcia zakładanych nadwyżek operacyjnych. Należy też zaznaczyć, że wyliczenie wskaźników i możliwość spłaty długu przez gminę, zostało przyjęte przy założeniu osiągnięcia w poszczególnych latach 2025-2038 nadwyżki budżetowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, jednostka powinna na bieżąco monitorować wszystkie czynniki wpływające na sytuację finansową gminy, jak również analizować zdolność do zaciągania i spłaty nowych zobowiązań, w aspekcie wykonanych i prognozowanych wielkości finansowych, wpływających na ustalenie w kolejnych latach relacji określonej w art. 243 *ustawy o finansach publicznych*. W sytuacji wystąpienia nowych okoliczności, mających wpływ na realizację założeń przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej, niezbędne może być dokonywanie korekt prognozowanych wielkości.

Od niniejszej uchwały przysługuje, zgodnie z art. 20 ust. 1 *ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych*, odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.